III.

KAÁN KÁROLY BESZTERCEBÁNYÁN, GYAKORLÓ ÉVEK ÉS CSALÁDALAPÍTÁS 1891-1906

„AZ ÉVSZÁZADOS FORDULÓRA BERENDEZETT ERDŐGAZDASÁG ÜZEMÉNEK SIKERÉT, SEM A KÖZJOGIPOLITIKA SZESZÉLYÉNEK, SEM A KORMÁNYZATIPOLITIKA ÖTLETSZERŰSÉGÉNEK KITENNI NEM LEHET”

(Házilagos erdőgazdaság című tanulmányból. Megjelent 1907.01.01-én az Országos Erdészeti Lapok közlönyében)

Erdészekké a következő erdősajelölteket: Krisztа Gyulát a nagybányai főerdőhivatalhoz, Kaán Károlyt a besztercebányai erdőigazgatósághoz, Husek Ferenczet a sóvári erdőhivatalhoz. Pausinger Károlyt a kolozsvári erdőigazgatósághoz, Yukovics Péterт a zágrábi erdőigazgatósághoz. Sóska Gyulát a vinkovczi főerdőhivatalhoz.

Erdészeti lapok
1895. év 121. oldal

BESZTERCEBÁNYA VÁROS.

BESZTERCEBÁNYA, ma BANSKÁ BYSTRICA, a FELVIDÉK egyik legszebb fekvésű városa. A keletről folyó GARAM itt délre fordul, kikerülve a Nagy – Fátra hegyóriásait. Átlagos magassági szintje 360 méter.

A bányaváros XIII. század elején thüringiai németek alapították. 1500 hűsvéljan borzalmas tűzvész pusztította el a gótikus várost, újjáépítése már reneszánsz stílusban történt.

A XVI. század kezdetén, ezüst és rézkereskedelme Európában híres volt. De jó hírük volt az ónásmestereknek és az ezüstműveseknek is. 1542-ben országgyűlést is itt tartottak, itt kiáltották királlyá Bethlen Gábort 1620-ban.

A város történelmi központja a főtér, s több reneszánsz ház homlokzatát díszíti ékes sgraffito. Lakóinak száma meghaladja a 30 ezer főt. Van számos középiskolája, szakiskolája, állandó színháza, múzeuma, csillagvizsgálója, szabadtéri színpada és kellemes strandfürdője.

Iparában nagy teljesítménnyel rendelkezik a farostlemez gyára és a korszerű cementgyára.

Si terepei télen a város szélső utcáin kezdődnek. Síugró sáncaiszükség szerint – műhóval is ellátottak. A városból hangulatos kirándulásokat tehetünk az Alacsony – Tátrába és a Körmöci hegyekbe, de látogatott az Ižbica-i csepp kőbarlang is.

Az emlékezők gyakran látogatják, nagy erdészük DECRETT JÓZSEF emlékművét, aki a Felső Garam vidékének erdősítésével szerzett érdemeket, az erdőmunkások szociális helyzetének megjavítása mellett. Élt és alkotott 1774 – 1841 évek között, akinek munkásságát részletesen ismerteti KAÁN KÁROLY, az 1912 – ben megjelent önálló könyvkötetében.

Az ezredéves kiállításban résztvett kiállítók és közreműködők kitüntetései.

Az ezredéves kiállításnak nov. hó 2.-án történt bezárása után nagy érdeklődéssel s meglehetősen türelmetlenül is várta ugy a nagyközönség, valamint az érdekeltek sokasága azoknak az elismeréseknek nyilvánosságra hozatalát, amikre a kiállításban részt vetteket a jury-tanács érdemeseknek ítéli. A kitüntetéseknek vagy kos kötetet alkotó lajstroma a kiállítás hivatalos közlönyének („Az 1896.-i ezredéves országos kiállítás közleményei"-nek) nov. hó 15.-én megjelent számában került nyilvánosságra s a jury-tanács által a kiállítók és közreműködők számára megitélt összes kitüntetéseket, jutalmazásokat, elismeréseket tartalmazza.

Az alábbiakban az erdőgazdaság körébe vágó kitüntetéseket három csoportba foglalva közöljük. Az elsőben a jury-tanács által megitélt diszoklevelecket, a másodikban az egyéb kiállítási kitüntetéseket s végül a harmadikban a jury-tanács javaslata alapján a kereskedelmi magyar királyi minister által adományozott állami érmeket.

Az „Erdészet és Vadászat" (VII.) csoport

sitesert.

Kaán Károly, m. kir. erdész, Besztercebánya. Sikeres fara[illegible]

Kacsanovszky József, m. kir. erdőségyakornok, Orsova (Hiv[illegible] ügyi m. kir. ministerium erdészeti főosztályánál). Sikeres faradozásért.

Kapsa János, akad. kertész, Selmecbánya. (M. kir. erdészeti [illegible] nál). Sikeres faradozásért.

Kállus József, urad. főerdész, Munkács. (Schönborn-Buch[illegible] uradalmában). Sikeres faradozásért.

Karácsonyi Sándor, m. kir. főerdész, Hosszufalu. (Erdész[illegible] munkáért.

Károsi István, m. kir. főerdész, Diósgyőr (a sóvári m. k[illegible] hivatalnál). Sikeres munkásságért.

Kertész György, erdőmester (Almássy Dénes grófnál). Sikeres [illegible] dozásért.

Kiss Ferencz, m. kir. főerdész, Szeged (a m. kir. erdőgondnok[illegible] Sikeres faradozásért.

ERDÉSZETI LAPOK 1896.év 1072.oldal

1896. ÉVI VILÁGKIÁLLÍTÁS KÖZREMŰKÖDŐI EMLÉKÉRME

EMLÉKKEHELY

Sobášny list.

Zem: Slovensko
Okres: Banská Bystrica

Bežné číslo	Miesto a doba sobáša, (deň, mesiac, rok)	Meno a priezvisko, zamestnanie (postavenie), náboženstvo, vek, bydlisko mladoženicha	Meno a priezvisko rodičov	Meno a priezvisko, zamestnanie (postavenie), náboženstvo, vek, bydlisko mladuchy	Meno a priezvisko rodičov	Meno a priezvisko, bydlisko svedkov	Osvedčenie o uzavretí manželstva. Prípadné poznámky pred podpisom. Podpisy.
	Banská Bystrica 1899 dňa 29. januára	Kaán Károly, lesný majster kr. uhorského erárneho lesného riaditeľstva v Banskej Bystrici, rímsko-katolíckeho vierovyznania, narodený v Trebišove dňa 20. júla 1862, bydlisko: Banská Bystrica	nemá	Raab Margit, bez zamestnania, rímsko-katolíckeho vierovyznania, narodená v Budapešti dňa 12. júla 1879, bydlisko: Banská Bystrica	Raab Samuel, lesný majster v dôchodku, Budapešť	Pomeranyi Gyula, Banská Bystrica Csipkay Károly, Budapešť	Doszwuth Gyula amyakónyvvezető Vlastnoručné podpisy svedkov sú overené. Manželstvo bolo uzavreté podľa občianskeho práva.

Dodatočné zápisy. Opravy.

Č. 49/1938 pol. matr. deň.

Svedčím, že sa tento výpis ~~doslovne~~ zrovnáva s matrikou sobášených ... matričného obvodu.

V Banskej Bystrici dňa 4. febr. 1938.

matrikár.

Skladné číslo 12. (Číslo vzoru 16 m. ú).

BESZTERCEBÁNYAI ERDÉSZHÁZNÁL

1905. AUGUSZTUS HÓNAP

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

XLIV. ÉVF. **KÖZLÖNYE** VIII. FÜZET

KIADJA: AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

Szerkeszti: BUND KÁROLY

Megjelenik minden hónap 15-én. Előfizetési díj egy évre 16 korona.

Az Orsz. Erd. Egyes. oly alapító taglai, kik legalább 300 kor. alapítványi tettek, valamint a rendes tagok is 16 kor. évi tagsági díj fejében, ingyen kapják. Azok az alapító tagok, kik 300 koronánál kevesebbet alapítottak, 6 kor. kedvezményes áron járathatják.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapesten, Lipótváros, Alkotmány-utcza 6. sz., II. em.

A lap irányával nem ellenkező hirdetések mérsékelt díjért közöltetnek.

(Telefon: 37—22.)

Erdőgyérítés.

Erdészeti és gazdaságpolitikai tanulmány.

Irta *Kaán Károly.*

(Bevezető rész. Fejlődéstörténelem. Gazdasági eredmények. Tanulságok és következtetések erdészeti és közgazdasági érdekeink nézőpontjából. Zárószó.)

Az erdőt szelő állandó szállító eszközök módot nyujtanak ahhoz, hogy az erdő faállományából minden törzset akkor értékesithessünk, amikor az hivatásszerű szerepkörét betöltötte. Amikor az erdőgazdaság legjobb érdeke szerint megérett a fejszére.

A fiatalos erdőnek növekvésben előre törő fapéldányai között a létért való küzdelem hamar érezhetővé válik. Meg nem szünő ez a harcz és az erdő megérőségig folytonos. Eredménye pedig mindenkor az, hogy a gyengébbet elnyomja az erős, mely azonban maga is megérzi a küzdelmet. Emez ugyanis visszamarad a növekvésben. Amaz elsatnyul s azután kiszárad.

Zárószó.

Nem szorul bizonyitásra a kifejtettek után, hogy, ha a jelen vámközösség mellett maradnánk is, vitális érdeke az országnak a hegyvidék közforgalmi eszközeinek főleg pedig a közuti hálózatnak fejlesztése. Magángazdasági nézőpontból is elsőrendü kötelessége pedig az erdőgazdaságnak, hogy azonnal és mindenütt, a hol már lehet, maradandó szállító eszközökkel hálózza be a birtokot, és igy biztositsa előfeltételeit egy más rendszerü, belterjesebb és minden esetre jövedelmezőbb erdőgazdaságnak.

És mert önálló gazdasági berendezkedésünk megvalósitása immár belátható idők kérdése, kettős érdekünk követeli, hogy a hegyvidék is, és ebben első sorban a nyers anyagot szolgáltató erdőgazdaság, megtegye mindazokat a szükséges előkészületeket, a melyek révén nem csak a maga jövendőbeli boldogulásának és sikereinek feltételeit szerzi meg, de mint láthattuk, a mezőgazdaság annyi ágazatának, ugy mint az iparnak és főleg a papiranyag és papirgyártásnak fellendítését is biztosithatja.

Elsőrendü és legsürgősebb kötelességünk tehát, hogy kisérlet ügyünk megfelelő arányu fejlesztésével az erdőállomány gyéritése tekintetében helyi tapasztalati adatokat szerezzünk, valamint legfontosabb gazdasági érdekünk, hogy okszerü szállító eszközökkel feltárjuk erdőségeinket, és ezzel alapját vessük meg az egész hegyvidék és vele a magyar erdőgazdaság boldogulásának.

ÁTALAKULÁSOK
AZ
ERDEI TERMÉKEK SZÁLLITÓ ESZKÖZEIBEN

IRTA
KAÁN KÁROLY
M. KIR. ERDŐSZ

TÖREDÉK SZERZŐNEK „A HEGYVIDÉKI ERDŐGAZDASÁGU FAKIHORDÓ ÉS SZÁLLITÓ ESZKÖZEI AZ ERDŐFELTÁRÁS SZEMPONTJÁBÓL" CIMŰ TANULMÁNYÁBÓL

KÜLÖNLENYOMAT AZ „ERDÉSZETI LAPOK" 1899. ÉVI XI. FÜZETÉBŐL.

BUDAPEST
PÁTRIA IRODALMI VÁLLALAT ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
1900

OEE által jutalmazott munka

RAÁB CSALÁDFA 1890. évben.

RAÁB SÁNDOR JONATHÁN CSIPKAY NÁTHÁN

SZ:MATEOC. 1814.05.16. MH:MATEOC. 1850.07.30.
SZ: TISZOLC. 1810.02.25. MH:BESZTERCEBÁNYA.1879.05.20.

ADRIANY ALVINA KACHELMANN ERZSÉBET

SZ: FELKA.1810.04.30. MH: MATEOC. 1856.
SZ:SELMECBÁNYA. 1823.02.03. MH: BUDAPEST. 1879.06.01.

HK:FELKA. 1836.05.02.
HK:SELMECBÁNYA.1843.07.03.

RAÁB SÁMUEL PÁL CSIPKAY AUGUSZTA

SZ: MATEOC. 1838.01.25. MH:BESZERCEBÁNYA.1906.05.20.
SZ:BREZNÓBÁNYA. 1847.03.28. MH: ZÓLYOM. 1896.09.02.

HK: BREZNÓBÁNYA. 1870.08.18.

RAÁB MARGIT

SZ: ZÓLYOM. 1882.09.22.

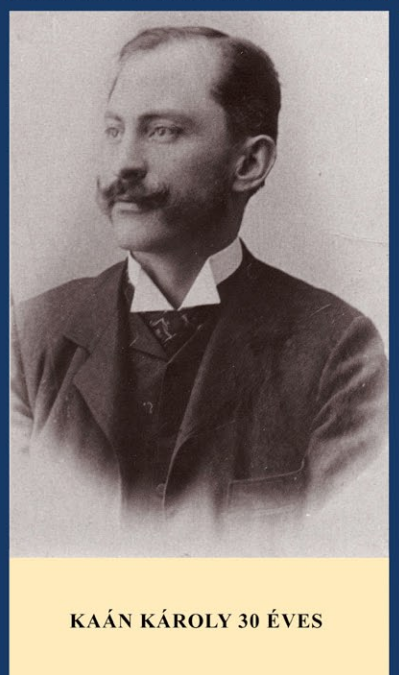

KAÁN KÁROLY 30 ÉVES

BUND ÉS KAÁN HÁZASPÁR - 1899

BUND ÉS KAÁN CSALÁD - 1908

CSANAK.
IVÓBEGRE – VADÁSZKANÁL

EGY DARAB FÁBÓL FARAGOTT, KÜLÖNFÉLE FORMÁJÚ ÉS DÍSZÍTÉSŰ, NYELES VAGY EGYFÜLŰ EDÉNYKE, AMELLYEL AZ EDŐJÁRÓ EMBER A FORRÁSBÓL VIZET MERÍTETT.

HAZÁNKBAN A LEGUTÓBBI IDŐKIG A VADÁSZOK ŐRIZTÉK MEG A HASZNÁLATÁT. LEGGYAKRABBAN A TARISZNYA SZÍJÁHOZ CSATOLVA HORDTÁK, RITKÁBBAN A TARISZNYÁBAN. ÁLTALÁBAN SZÁRAZ A HASADÁSRA NEM HAJLAMOS SZILVAFÁBÓL, VADKÖRTE VAGY JUHARFÁBÓL FARAGTÁK. ELKÉSZÍTÉSÉHEZ GÖRBEKÉSRE VOLT SZÜKSÉG, EZZEL VÉSTÉK KI AZ EDÉNYKE BELSEJÉT, ÖBLÉT. MINDEGYIKNEK VAN A VÍZ MERÍTÉSRE ALKALMAS ÖBLE, CSÉSZÉJE ÉS FOGÓJA, ILLETVE FÜLE. A DÍSZÍTŐ TECHNIKÁNAK GAZDAG VÁLTOZATAI ALAKULTAK KI, DE TALÁLHATÓK DÍSZTELENEK DE NEMES FORMÁJÚAK.

A MAGYAR NEMZETI MÚZEUM NÉPRAJZI TÁRA MINTEGY 200 DARAB CSANAKOT ŐRIZ, A BEMUTATOTTAK KAÁN KÁROLY GYŰJTÉSÉBŐL SZÁRMAZNAK.

BESZTERCEBÁNYAI ERDÉSZEK AJÁNDÉKA KAÁN KÁROLYNAK